

NAJAVLJENJA SINHRONIZACIJA OPOREZIVANJA POREZOM PO ODBITKU U EU

Avgust 2023

1. UVOD

U EU, bez obzira na potpisane ugovore o izbegavanju dvostrukog oporezivanja, često se dešava da se na jednu transakciju plati porez dva puta – jednom kroz porez na dobit po odbitku, a drugi put kroz porez na dobit pravnih lica.

Problem dvostrukog oporezivanja trenutno se prevazilazi na dva načina:

1. Primena preferencijalne poreske stope ili izuzimanje transakcije iz oporezivanja (oslobođenje na osnovu izvora oporezivanja)
2. Povraćaj plaćenog poreza.

Ipak na ovaj način kreiraju se procedure koje mogu biti opterećujuće za primenu od strane učesnika u transakcije, troše dosta vremena i novca. Uz navedeno, primena trenutnih procedura ne spečava poreske malverzacije koje nastaju usled činjenice da poreske administracije ne raspolažu sa dovoljno potrebnih informacija. Tako nastaju poznati slučajevi CUM/CUM i CUM/EX malverzacija.

Dodatno statistike pokazuju da ukoliko ne dođe do promene u sistemu oporezivanja porezom po odbitku (status quo) nastaviće se negativni trendovi investiranja u EU (posebno izraženo u sektoru maloprodaje).

U periodu 2009-2017. godine izvestan pomak u procesu promene procedura oporezivanja porezom po odbitku je napravljen ali CUM/CUM i CUM/EX malverzacije nisu u potpunosti eliminisane. Trenutni trošak procedura koje je neophodno sprovesti kako bi se ostvarila preferencijalna stopa/oslobođenje/povraćaj plaćenog poreza po odbitku na nivou EU iznose 6,62 milijarde EUR.

2. PRAVNI OSNOV ZA SINHONIZACIJU PROPISA NA NIVOU EU

Pravni osnov za zakonodavne inicijative o oporezivanju je član 115. Ugovora o Funkcionisanje Evropske unije (TFEU). Ovaj član se odnosi na izdavanje direktiva za usklađivanje nacionalnih zakona koji direktno utiču na uspostavljanje ili funkcionisanje jedinstvenog tržišta. Iz navedenog sledi da je članom 115. TFEU, priopisano da su direktive odgovarajući pravni instrument za EU u ovoj oblasti.

Na osnovu člana 288. TFEU, direktive će biti obavezujuće za Države članice, ali prepuštaju izbor oblika i metoda nacionalnim vlastima .

Predlog izmene propisa u vezi oporezivanja porezom po odbitku je u skladu sa principom subsidiarnosti kako je navedeno u članu 5. Ugovora o Evropskoj uniji (TEU).

3. PREDLOŽENE MERE

Predlog ne propisuje potpunu harmonizaciju već uspostavljanje uobičajnih metoda koje će podstaći izbegavanje malverzacija u vezi oporezivanja porezom po odbitku Država članica. Predložene mere su:

A: Postavljanje zajedničkog digitalnog sertifikata o poreskom prebivalištu (eTRC) + common izveštavanje

Prema ovoj opciji, države članice bi mogle da nastave da primenjuju svoje postojeće sisteme (tj procedure izvora i/ili refundiranja), ali treba da uvede sledeće nove elemente:

- zajednički Etrc-digitalni sertifikato o poreskoj rezidentnosti (sa zajedničkim sadržajem i formatom) koji bi bio izdaju/verifikuju na digitalni način sve države članice.
- zajednički standard izveštavanja za povećanje transparentnosti kao i svaki finansijski posrednik u celom finansijskom lancu bi prijavio definisani skup informacija izvornoj državi članici. To bi bilo praćeno standardizovanom dužnom pažnjom procedure, pravila o odgovornosti i uobičajeni obrasci za refundiranje koji se podnose u ime klijenti/poreski obveznici koji koriste automatizaciju.

3. PREDLOŽENE MERE

nastavak

B: Implementacija poreskog oslobođenja na izvornom sistemu

Ova druga opcija se zasniva na elementima uključenim u opciju A, ali je čini obaveznom Države članice da uspostave sistem olakšica na izvoru koji omogućava primenu preferencijalne poreske stope u skladu sa DTT ili domaćim pravilima direktno u trenutku uplate. Pod opcijom B, poreske uprave bi morale da prate dospele poreze nakon što se izvrši isplata.

3. PREDLOŽENE MERE

nastavak

C Implementacija sistema brzog povraćaja novca u zadatom vremenskom okviru ili/i olakšice kod izvora

Ova opcija obuhvata opciju 1 sa dodatnim zahtevom da države članice primenjuju a Sistem refundiranja treba da obezbedi da se zahtev obradi u unapred definisanom vremenskom okviru, takozvani sistem brzog refundiranja. Države članice mogu uvesti ili nastaviti da primenjuju a olakšice na izvornom sistemu (kao glavni sistem ili za određena niskorizična plaćanja).

Različite opcije su upoređene prema sledećim kriterijumima: efektivnost, efikasnost, koherentnost i proporcionalnost.

Od svih opcija, opcija 3 je poželjna opcija. Opcija 3 je veoma efikasna za rešavanje problema koji su identifikovani u EU u smislu brzine, jednostavnijih procesa i više digitalizacije procedure. Dok bi opcija 2 dovela do još veće uštede za investitore, opcija 3 daje državama članicama mogućnost da zadrže ex-ante kontrolu nad zahtevima za refundiranje, na taj način obezbeđujući put napred koji bi trebalo da bude politički izvodljiv u svim državama članicama. Ona je posebno relevantna za države članice koje su teško pogođene Cum/Cum i Cum/Ek praksama poslednjih godina. Zbog političkih razloga te države članice možda više nerado usvaja sistem olakšica na izvoru.

Profit Plus West Balkans

Adresa: Vojvode Stepe 78,
11 000 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 4252 150

Mob: +381 63 440 830

Fax: +381 11 4252 160

Email: office@profitplus.rs

Web: www.profitplus.rs

Čuvajte životnu sredinu, nemojte štampati
ovaj dokument ukoliko to nije neophodno